

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

820,000 tonna hajóüirtartalmat súlyesztettek el februárban a buvárhajók

Az orosz és román harctereken az erős hideg miatt csökkent a harci tevékenység — Vertojbanál egy olasz árkot és előteri állásokat, Podsabotinnál egy lőszerraktárt pusztítottunk el — Német csapatok sikeres vállalkozásai a Somme és az Ancre között s a verduni uton

A szigorított buvárhajóharc

Az ellenséges és semleges államok tonnavesztesége

Kopenhága, március 4. Az ellenséges és semleges államok hajóüirtésége február 1-től 15-ig 520,000 tonna volt, a hónap második felében 300,000 tonnára becsülhető. Ilyen eredményt a semleges hajózás teljes beszüntetése mellett nem várt senkisé.

Háborus kirohanás az amerikai szenátusban

Amsterdam, március 4. Washingtoni jelentés szerint Brandeges szenátor egyik beszédében ezt kérdezte: „Továbbra is tétlen nézői akarnak-e lenni az Egyesült Államok polgárai a dolgoknak és tünni akarják, hogy a német szörnyetegek kíméletlenül összetapossák őket. A háboru egészen bizonyos, ha az amerikai kereskedelmi hajók a zárlati vidéken német buvárhajókkal találkozhatnak. Lényegében már február 1 óta, amikor elrendelték a blokádot, hadiállapot áll fenn. Az Egyesült Államok tulságosan sok szót vesztegetnek a tengeren való gyilkolásról.

Indítvány a hajók felfegyverzése ellen

Amsterdam, március 4. A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: Stone szenátor, a külügyi bizottság elnöke, határozati javaslatot terjesztett elő a szenátusban a kereskedelmi hajók felfegyverzése ellen és állást foglalt az ellen is, hogy az elnököt más rendkívüli eszközök igénybevételére felhatalmazzák. Utalt arra, hogy a feljogosítás esetén az elnök arra használhatná fel a hadihajókat, hogy a német buvárhajókat a tengeren a kereskedelmi utakról elűzze, ami hadi cselekmény lenne. Ha a kongresszus kívánja a háborút, ám mondja ki nyíltan és ne hártsa a felelőséget az elnökre.

A mexikoi javaslat

Berlin, március 4. Zimmermann német külügyi államtitkár az Associated Press tudósítójának a Mexikóhoz intézett javaslat ügyében nyilatkozott és rámutatott arra, hogy az üzenetből kitűnik világosan, hogy Németország óhaja volt, hogy továbbra is békében maradjon Amerikával, de számolnia kellett Amerika hadüzenetével és csakis erre az eshetőségre hatalmazta fel mexikoi követét, hogy defenzív intézkedésekre javaslatot tegyen. — Amerikának a legkevésbé van oka erkölcsi fölháborodásra. Emlékeztetett Zimmermann arra, hogy Wilson félével ezelőtt szerződéssel akarta háboruba sodorni Németország ellen a délamerikai államokat. — Emlékeztetett Kina tiltakozó jegyzékének szokatlanul erőlyes formájára, amely csakis Amerika erős nyomására vezethető vissza. Aki tehát maga is üvegházban ül, mint Wilson ur, az ne igyekezzék másokat kövel dobálni.

Genf, március 4. A párisi lapok azt írják, hogy a Mexikonak tett német ajánlat leleplezése Wilsonnak azt a szándékát mutatja, hogy most már minden körülmények között akarja a háborút.

A Progrés jelentése szerint a párisi amerikai nagykövetet helyettesítő első követségi tanácsos kijelentette, hogy a háboru most már elkerülhetetlen Amerika és Németország közt.

Genf, március 4. A Matin washingtoni tudósítója jelenti: Wilson az összes délamerikai köztársaságokat felszólította, hogy tudassák az Egyesült Államokkal véleményüket a mexikoi esetről. Caranzától a tényállásról kimerítő jelentést várnak.

A német javaslat Mexikonak „Wilson legnagyobb politikai ténye“

Hága, március 4. Washingtonból jelentik: Wilson sajnálja, hogy több szenátor ellenezte a fegyveres semlegességre vonatkozó javaslat módosítását. A javaslat nem a kormány ki-

vánságát fejezi ki, hanem a népét. Az 535 millió dolláros hitel megszavazása a flotta részére Amerika jövőendő történetének alapját rakta le.

A lapok azt írják, hogy Zimmermann jegyzékének közzététele Wilson legnagyobb politikai ténye volt és mélyebb benyomást és nagyobb hatást keltett, mint egész sor haló elszülyesztése.

A január 3-iki amerikai lapok, amelyek most érkeztek meg Hollandiába, tokiói táviratot közölnek, amely megerősíti, hogy Mexikó akkoriban munióit vásárolt Japánban, tehát nem Németország ösztönzésére járt el.

Rotterdam, március 4. A szenátusnak arra a kérésére, hogy terjesszék eléje Zimmermann jegyzékét, Lansing kijelentette, hogy a kormánynak bizonyítéka van a jegyzék valódiságáról. A jegyzék a kormány birtokában van, Wilson azonban nem ad közelebbi információt, mert ez nem felel meg a közérdeknek.

Berlin, március 4. A Vossische Zeitung jelenti Amsterdamból: A londoni Times jelenti Washingtonból: A mexikoi leleplezés sokkal jobban felizgatta a közvéleményt, mint bármely esemény a háboru kezdete óta. A kereskedelmi hajók fölfegyverzése vonatkozólag Wilsonnak adandó felhatalmazás ellen minden ellenzéki akció megszűnt. Csodálkozva kérdezik, hogyan hozhatták el az Ocednon át Zimmermann államtitkár levelét. Az amerikai lapok tele vannak német uniformisba bújtatott mexikoi katonákról szóló elbeszélésekkel. Azt szik, hogy a kubai felkelésért is Németországot terheli a felelőség.

A japán miniszterelnök nyilatkozata

Rotterdam, március 4. A Reuter jelenti Newyorkból: Matano japán miniszterelnök kijelentette az Associated Press levelezőjének, hogy Japán semmiféle ajánlatot sem kapott arra nézve, hogy csatlakozzék az Egyesült

URANIA

Hétfőn, március 5-én
Előadások kezdete
8 és 8 órakor
rendes helyarákkal.

Az arany

konty

a pacsdárma
3 felvonásban.

Főszereplő:
M. Mistinguette.

A mátyeg-

keverő

bűnügyi dráma
3 felvonásban.

APOLLO

Ma, hétfőn

Előadások kezdete:
8 és 8 órakor
rendes helyarákkal.

Mohár Péter

világírú vigjátéka

A doktor ur

4 felvonásban.

Főszereplők:

Fényes Annus
László Juci
Sátkal
Gyárfás
Kürthy
Latabár.

Jegyekévesel reggel
9 órától.

Allamok elleni esetleges háborúhoz. Ez a gondolat neveléses és azon a sértő feltevésen alapul, hogy Japán cserbenhagyja szövetségeseit.

Az orosz-román harctér

Höfer jelentése

Budapest, március 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Ujból fokozódó hideg mellett csekély a harci tevékenység.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, március 4. — Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Nem volt lényeges harci esemény. A hideg még mindig erős.

LUENDORFF,
első főszállásmester.

A pétervári kiküldöttek Londonban

Amsterdam, március 4. A Reuter-ügynökség jelenti: A pétervári tanácskozásra kiküldött angol, francia és olasz megbízottak ma Londonba érkeztek. A megbízottak a kiküldetés eredményéről megleléssel nyilatkoztak.

Az orosz helyzet

Krako, március 4. A Nowa Reforma jelenti, hogy az oroszok dél felől várják a központi hatalmak támadását. Mindenfelé arról beszélnek, hogy az orosz hadsereg lassankint ki fogja üríteni Odesszát. Az orosz lapok megnyugtatón igyekeznek olvasóikat, hogy Bessarabia kiürítéséről szóló hír tuzott.

Az oroszoknak minden tekintetben nagyon rossz a helyzetük. A mezőgazdasági munka elvégzéséhez három millió munkás hiányzik. A katonaság sem áll jobban emberanyag dolgában. Már behívták a második korosztályt 40 éves korig. Nem tudnak löszert, ruházatot és élelmet szállítani a katonaságnak.

Csak csapatokat szállítanak az orosz vasutak

Stockholm, március 4. Pétervárott ismét nagy tüntetések voltak az élelmiszer-drágaság miatt. 30 péküzetet kifosztottak. A zavargások oka a hosszas várakozások az élelmiszer-üzletek előtt.

Stockholm, március 4. Az orosz határról jelentik: A vasutak vezetősége a személyforgalmat és áruforgalmat március 14-ig az összes vonalakon beszüntette, ez idő alatt csak csapatokat fognak szállítani. Moszkvában és Kiewben az élelmiszerhiány növekszik. — Moszkvában a hatóságok zavargástól tartanak.

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, március 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Tegnap este a 24-ik gyalogezred és a cs. és kir. 20-ik landwehrezred részei összeromboltak egy árkot és az ellenség előtérbe áll-

salt a felső Vertojba közelében és 47 hadifoglyot és 2 gépfegyvert szállítottak be. Tüzérségünk tüzelése megsemmisített egy olasz löszerraktárt Podsabotin mellett.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Békehangok az olasz kamarában

Lugano, március 4. Az olasz kamarában Prambolini olasz képviselő a jelenlegi bajok egyedüli orvoslását abban látja, hogy szakítsanak haláléktalanul a háborús politikával és a béke mielőbbi helyreállításának útját egyengetse. A nép kétségbeesett hallgatásának okát meg kell gyűrnie a nemzeti büszkeséget vagy a burkolt hódítási vágyat.

A belga-francia harctér

Berlin, március 4. — Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

A párás időjárás majdnem mindenütt mérsékelt korlátok között tartotta a harci tevékenységet. Vállalkozásaink több helyen sikeresek voltak. — Chillynél a Somme és az Ancre között 18 angolt, az etain-verdunai országon több mint 100 franciát, a Doller mindkét oldalán pedig (Felső-Elszász) 37 franciát fogtunk el és szállítottunk be.

LUENDORFF,
első főszállásmester.

Kilátás a nyári döntésre

Amsterdam, március 4. A Tijd katonai munkatársa írja: A nyugati hadszíntéren a közel jövőben fontos események várhatók. Lehetséges, hogy a kezdő angol hadvezetőség nem állja meg a helyét a kipróbált német vezérkar vezetésével szemben. Ezzel újra emelkednék a kilátás, hogy a nyári háború meghozza a döntést.

Felrobbant francia löpörgyár

Bern, március 4. A Petit Parisien írja: A bouchetti löpörgyár felrobbant. Részletek még ismeretlenek. A robbanást követő dőrej oly hatalmas volt, hogy 16 kilométernyi körzelen meghallották.

A francia szénhiány

Barcelona, március 4. Ide érkezett jelentések szerint Franciaországban olyan nagy a szénhiány, hogy a hadihajók már a végszükség esetére elraktározott szénből kénytelenek készletüket kiegészíteni.

György király gratulál Haignak az Ancre-meni „győzelem”-hez

Rotterdam, március 4. György király a következő táviratot intézte Haig főparancsnokhoz: „Csodálatomaj fejezem ki az ön parancsnoksága alatt álló összes csapatok fényes teljesítményeiért, amelyek kitartó és szívós nyomással arra kényszerítették az ellenséget, hogy gondosan előkészített, nagyon megerősített állásait feladja. Ezek a sikerek méltó folytatása a múlt évi Somme-csatában véghezvitt szép teljesítményeknek és becsületükre válik azoknak, akik a hadjárat terveit kidolgozták.”

Haig a következőképp válaszolt: „Az összes csapatok nevében kérem, hogy hódolatteljes köszönetemet fejezhessem ki Felsőged

kegyes elismerésért a parancsnokságom alatt álló csapatoknak a Somme-csata folytatásaként legutóbb elért teljesítményeiért. — Mindazoknak, akik e hadjárat terveinek kidolgozásáért felelősek, mélységes elégtételükre szolgál tudni azt, hogy munkájuk Felsőged elismerésével találkozik.”

Angol képviselők az entente békefeltételei ellen

Bécs, március 4. A Pol. Korr. jelenti: Az angol alsóház február 20-iki ülésén néhány tekintélyes képviselő nyíltan és erélyesen állást foglalt az ententenak a Wilsonhoz intézett jegyzékben kifejezett békefeltételei ellen.

Ponsonby liberális képviselő megemlékezett azokról a miniszteri kijelentésekről, hogy ez a háború nem hódító és nem támadó háború. Kifogásolnia kell, hogy az entente feltételei határozott ellentétben vannak ezekkel a kijelentésekkel. A szövetségesek feltételei között sokak előtt érthetetlen pontok azok, amelyek Ausztria-Magyarország összetörésére és Törökország fölosztására vonatkoznak. — Tehát nem szabad azt mondanunk, hogy nem törekszünk az ellenséges államok megsemmisítésére. Mi a kis nemzetek védelmében léptünk a háborúba, de úgy látszik, most nagy birodalmak megnagyobbításáért folytatjuk. — Ez nem növelte a mi presztízsimet. Németországot meg akarják büntetni. A háború folytatásával azonban nemcsak Németország népét büntetik, hanem Franciaországot, Oroszországot, Olaszországot és Angliát is.

Trevelyan, aki az Asquith-kabinetben miniszter volt, azt kérdezte, hogy mik a tervei a szövetségeseknek Ausztria-Magyarországot illetően. Az eddig használt szavak az osztrák-magyar monarchia teljes fölosztását jelenthetik és meg kell fontolnunk, vajon érdemes-e ezért a célért folytatni a háborút mindaddig, a míg az összes semleges fővárosokat megszállottu és még valamennyi ellenséges hadsereget megsemmisítettük. Ha az ausztriai nemzetiségek számára teljes függetlenséget követhetnek, akkor nincs elég nyomós érv Irország és Finnország teljes függetlensége ellen. Egy nagy birodalom szétdarabolása olyan célért, amelyet a többiekre nem szabad a halálba vinni katonáinkat. Azt mondták, hogy nem viselünk hódító háborút, akkor mit kell tartanunk a gyarmati államtitkár ama kijelentéséről, hogy nem akarjuk visszaadni a német gyarmatokat. A szónok nem képes a tavasszal kezdődő megszállásra azzal a bizalommal tekinteni, amelyet sokan fűznek hozzá. Minden offenzívánál így volt, mielőtt megkezdődött és mindegyiknek nagy veszteség volt a vége.

A radikális Snowden azt mondta, hogy Haig főparancsnok dicsekedő indiszkréciója sokaknak bizalmát megrendítette az ő ítélőképessége és elméjének épsége iránt. Belgium sohasem volt igazi oka ennek a háborúnak. — Németországot szerződészegéssel vádoltuk. Alig van olyan nemzet, amely ynem tört szerződést, ha érdeke úgy kívánta. Maga Fischer lord mondta, hogy a háborúban a mérséklet annyi, mint a tehetetlenség.

A német esti jelentés

Berlin, március 4. A Wolff-ügynökség jelenti március 4-én este:

A reggeli órákban a Sommetől északra és a Maas keleti partján élénk harci tevékenység. Számos légharc.

Keleten és Macedoniában semmi lényeges.

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, március 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

HÖFER a tábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, március 4. — Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedon arcvonala: A helyzet változatlan.

LUDENDORFF,

első főszállásmester.

Az állami tisztviselők ellátása

— Kazinczy Gábor elnök felhívása —

Megemlékeztünk arról, hogy az állami tisztviselők ellátása érdekében a Fűszerkereskedelmi Részvénytársaság a tisztviselők tömörülése esetén ajánlatot tett az Állami Tisztviselők Debreceni és Hajdumegyei Körének, amelynek elnöke: Kazinczy Gábor ny. kuriai bíró most egy felhívásban arra kérte fői a közhivatalok és közintézetek vezetőit, hogy — lehetőleg a hivataluk (hatóságuk, intézetük) kötelekbe tartozott nyugdíjas tisztviselők és nyugdíjas övezetek bevonása mellett — tisztviselőtársaikat egységes tömörülésre hívják föl és buzdítsák, az aláírási iverket megfelelően kitöltve, aláírással lezárva, folyó évi március hó 10. napjáig Pákozdy Sándor alispánnak, mint az ötös bizottság elnökének (Debrecen, vármegyeháza) küldjék meg, hogy a bizottság az Országos Közéletmezősi Hivatal és városi Köz-ellátási Tanács vezetőinél a szükségleteket jól előre bejelenthesse s annak zavartalan kiutalását szorgalmazhassa.

A Fűszerkereskedelmi Részvénytársaság ajánlata a következő:

1. A cég kéri, hogy hajlandó egy olyan szervezet, illetve annak képviselőivel egyezsége lépni, mely az összes köztisztviselőkből alakult és amelynek az összes debreceni és hajdumegyei köztisztviselők, tanárok, tanítók, lelkészek, nyugdíjas tisztviselők lennének tagjai.

2. Köteleznék magát mindennemű fűszer- és gyarmatáru cikket egy —külön e célra berendezett — üzlethelyiségben kiszolgáltatni; az árakat pedig a bemutatott számlák alapján a kiküldött ötös bizottsággal egyetértőleg állapítja meg. — A részvénytársaság tartozik az összes fűszer- és gyarmatáru cikkek beszerzéséről gondoskodni s azokat raktáron tartani. Kivételt képeznek azok a cikkek, amelyek kormányunk beviteli tilalma által és a külföldi kormányok kiviteli tilalma folytán a forgalomból kiküszöböltettek és amely cikkek beszerzése lehetetlen lesz.

3. A részvénytársaság borsót, árpakását, lencsét, köleskását és kávéit beszerezni nem tud; eme cikkek beszerzéséről a szervezetnek kell gondoskodnia.

4. A szervezet feladata lesz odahatni, hogy a tagjainak járó teljes cukor-kontingens a város által a részvénytársaságnak kiutalassék.

5. A szervezet által esetről-esetre közvetlenül eszközözendő bevásárlások finanszírozását a részvénytársaság elvállalja s tartozik az ekként bevásárolt áru szétosztását minimális kezelési jutalék mellett eszközölni.

6. Az összes vásárlások általában készpénzfizetés mellett, könyvre eszközöndők. A cég azonban a tényleges szolgálatban álló alkalmazottak részére egy havi hitelt engedélyez, melynek összegét a hitelt igénybevevő tisztviselő hivatali járandóságainak arányában és egyéni viszonyainak számbavétele mellett

hivatali főnöke állapítja meg s egyben eme hitel összegét a vásárlási könyvecskébe bejegyzi. Nyugdíjasok ellenben csakis készpénzfizetés mellett vásárolhatnak.

A számlatartozások kiegyenlítése körüli eljárás egyszerűsítése céljából az ötös bizottság szükségesnek tartja, hogy a szervezetbe belépő tag hivatali főnökéhez intézett írásbeli nyilatkozatban bejegyezését adja ahhoz, hogy a kiszolgáltatók árak számla szerinti értéke az illetmények szétosztásával megbízott közeg által a hivatali illetmények legközelebbi esedékessége alkalmával járandóságaihoz levonassék.

Színház és művészet

Molnár Ferenc-premier az Apollóban. Ma hétfőn 6 és 8 órai kezdettel — két előadásban — mutatja be az Apollo Molnár Ferenc 4 felvonásos vígjátékát, a Doktor ur-at az Apollo. A kitiűnő és szellemes mű a filmen minden tekintetben érvényesül s ugyancsak hangos kacagásra készíti a közönséget. A főszereplők: Fényes Annus, Lábás Juci, Rátkai, Gyárfás, Kürthy és Latabár, valóságos versengést csinálnak, hogy melyikük produkáljon jobb alakítást. Jegyek délelőtt 10 órától előre váltathatók.

HIREK

— Debreceni tisztek kiténtetése. A király Steiner József 39. gyalogezredbeli századosnak a 26. repülőszázadban a hadidiszitményes 3. osztályú vaskoronarendet és a kardokat, Győrszigeti Némái Ferenc 2. népfőlkelő huszárezredbeli századosnak a hadidiszitményes 3. osztályú katonai érdemkeresztet adományozta; egyben megparancsolta, hogy Kovács Lajos 39. gyalogezredbeli hadnagynak és Hajnal Dezső dr. 22. honvédegyalozredbeli ezredorvosnak a legfelsőbb dicséret elismerés a kardok egyidejű adományozása mellett, Sajó Dezső 3. honvédegyalozredbeli hadnagynak az újlagos legfelsőbb dicséret elismerés a kardok egyidejű adományozása mellett tudtul adassék.

— 100 százalék lesz a pótdadó. Debrecen város gazdasági bizottsága ma délelőtt Csóka Samu polgármesterhelyettes főjegyző elnöklete alatt ülést tartott, amelyen tárgyalta a város 1917. évi költségvetéséről, amelynek felülvizsgálatával tegnap készült el a felügyelő bizottság. A felügyelő bizottság a főszámvevő által 111%-ban javaslatba hozott pótdadót egyes kiadási tételek redukálásával, más helyen pedig a bevételek magasabb összegekkel való beállításával 96%-ban javasolta megállapítani. A gazdasági bizottság ezzel szemben egyes tételeknek az eredeti összegre való visszaállításával azt javasolja, hogy a pótdadó a költségvetés realitása érdekében is 100%-ban állapíttassék meg. — A gazdasági bizottság tárgyalta még az örlési vám százalékanak megállapítására vonatkozó rendeletet. Hosszas vita után a bizottság a vámszázalékot a most érvényben levő 10% helyett 8%-ban állapította meg.

— Harangok után az orgonasipok... A templomok, székesegyházak harangjai után most sor kerül az egyházi orgonákból kiserelhető sipok ónanyagára is, amelyre — éppen úgy, mint a harangokra — a hadvezetőségnek van szüksége. — Onra főleg forrasztásoknál, csapágyféléknél van szükség, amelyek tudvalevőleg a vasuti kocsiknál nyerik a legfontosabb felhasználást. Ami az orgonasipok kiserelését illeti, a terv az, hogy az orgonák homlokzati sipjai szereltesenek ki, minthogy ezeknek óntartalma 75—95 százalék. Ha a homlokzati sipokat kiserelik, úgy az orgona még mindig használható marad, ha benne legalább két manuál-változat, illetőleg a homlokzati változatok figyelmen kívül hagyásával, az eredeti fűz változaton felül, minden további öt válto-

zattól további egy helyén hagyatják. Az országban levő orgonák számát 6—8000-re becsülik és ebből a számból is kitétszik, hogy milyen nagymennyiségű ónt fog nyerni a hadvezetőség hadicélokra.

— Katonai kinevezés. A király Spitzer Lajos 39. gyalogezredbeli zászlóst a nyugálmányban hadnagygyá nevezte ki.

— A geszti kastély Arany-szobája. Nagyváradról jelentik: Tisza István gróf geszti kastélyának irodalomtörténeti nevezetessége az Arany-szoba. A főépülettől mintegy ötven lépésnyire, árnyas, vén fák alatt áll egy öreg ház, amelynek egyetlen szobájában lakott valamikor Arany János, aki a fiatalon elhunyt, költői hajlamu Tisza Domokosnak volt a nevelője. A szobában az ajtó mellett márványtábla van a falba illesztve, ezzel a fölírással: „Itt lakott Arany János 1851. és 1852. év nyarán.” A kis szobában kegyeletes gondnal őriznek mindent. A szoba egész berendezése ugy maradt, amint akkor volt, amikor Arany János lakott benne. Butorzata egy matracos, fehérpárnás ágy, a sarokban karosszék; a kis asztalon régi könyvek, a falon régi képek, a pipatartóban régi, hosszuszárú pipák. A szoba kulcsát Rózsáné, a házvezetőné őrzi, de a kegyelmes asszony is gyakran benéz az öreg hajlékba és szemmel tartja, hogy rendben van-e minden. Maga Tisza István gróf is, ha kedves vendége van a kastélynak, ide is elvezeti és szeretettel beszél Arany Jánosnak a kis házikóban töltött napjairól.

— A katonazenekarok tovább élnek. — Nagy riadalmat keltett ezeltől három hónappal, amikor megjelent a hadügyminiszter rendelete, mellyel jóformán máról holnapra megszüntetendők mondotta a katonazenekarokat, melyek a front mögött működnek és melyek végeredményben tekintélyes összegeket muszájkáltak össze hadsegélyezési célokra. Becslésünk szerint mintegy félmilliót tesz azon összeg, melyekkel a katonazenekarok a Vörös Kereszt-fiókokat és az egyes ezredek hadsegélyezési alapjait gyarapították. Legsúlyosabban azon színházakat érintette ez a rendelkezés, melyekben katonazenekar játszott, s melyeknek igazgatói képtelenek lettek volna ezen zenekarokat polgári zenészekkel pótolni. — A színházgatók Ausztriából, a magyar városokból is küldöttéleg jártak a hadügyminiszternél, aki hajlott is a kérés szóra és az lett a móta vége, hogy a miniszter beírta azzal, hogy bevonultatta a frontszolgálatra alkalmasnak minősített legénységet, de megengedte, hogy ezeket rokkant vagy betegállományban levő zenészekkel pótolják. Akadt ilyen is bőven és a megszűnésre ítélte katonazenekarok az előbbinél jóval kisebb létszámmal az egész monarchiában, csakis kevés kivétellel folytathatják működésüket, nyilvános helyeken nem játszhatnak, kizárólag színházakban működhetnek és elláthatják katonai ügyekből kifolyó teendőiket. — Menetszázadokat kiserelhetnek a nappali órákban a pályadvarra és a katonatemetéseken vehetnek részt.

— A fogarasi hazaárulók. Fogaras vármegye hivatalos lapja közli Belle Sándor alispán véghatározatát, mellyel „az ellenséggel önként távozott Pertia Titusz dr. 40 éves, nős, 2 gyermek atyja, gör. kat. vallásu, fogarasi lakos, jelenleg ismeretlen tartózkodásu, vármegyei közkörházi igazgató-főorvos ellen a B. T. 144. §-a 5. pontja szerint minősülő hitlenség büntetnének alapos gyanuja miatt, melyet az által követett el, hogy az osztrák-magyar és szövetséges fegyveres erő hátrányára, az ellenséges hadsereggel szemben, annak előnyére segítő tevékenységet fejtett ki és a megvert ellenséges haderő kivonulása alkalmával azzal önként távozott, a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot a hivatalától való felfüggesztése mellett elrendeli és nevezett ellátását a felfüggesztés tartamára, 1916. évi október hó

1-től kezdődő hatállyal, illetményei egyharmadában állapítja meg."

Hasonlóképpen lártak azon községi és körjegyzők és segédjegyzők is, akik a kivert oláh hadseréggel önként távoztak s az oláh hadsereg előnyére segítő tevékenységet fejtettek ki. Ezek a következők: Sandru János alsóvisti körjegyző, Barbat Péter sarkaicei körjegyző, Barbat Miklós sarkaicei segédjegyző, Ursz György vádi körjegyző, Carian György vledényi községi jegyző, Folea Máté mundrai körjegyző, Boér György alsóárpási községi jegyző, Gligore János alsóvenicei körjegyző, Gábor Sándor strezakercisorai körjegyző, Bika János pozsorai körjegyző, Grama Kelemen reusori körjegyző, Popa György bethleni körjegyző, Oana János szunyogszéki községi jegyző, Salamon Leo dragusi jegyző.

A Hadsegélyző teadélutánja. Ma délután öt órakor tartotta meg a Hadsegélyző Hivatal és Jótékony Nőegylet együttesen rendezett teadélutánját, amely az eddig rendezett jótékonyági előadások s ünnepek között egyike volt a legsikerültebbeknek. Oriási közönség vett részt a jótékonyági délutánon, amelynek úgy rendezői, mint szereplői mindent elkövettek, hogy a közönség a jótékonyág gyakorlása mellett kedves szórakozást találjon. A rendezőség és a szereplők munkáját a legfényesebb és legtökéletesebb siker jutalmazta úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben.

Bezárják a tátrai fürdőket. Az állam tulajdonát képező tátrai fürdőket a beszerzési nehézségek miatt március 15-én bezárják és csak a nyári időnyire nyitják meg azokat újból. A fürdőszállodák vendégei, akik fáztak a legnagyobb hidegben, mivel a szénhiány a Tátrában is jelentkezett, legnagyobb részben már el is hagyták a szállodákat és most egy időre csend borul ezen helyekre, ahol az odavezényelt katonák, akik a skifutást is Barlangligeten gyakorolják, polgári üdülők által meg nem zavarva fogják élvezni a tátrai szépségeket.

Egy katolikus pap a nőtlenségről. Az egyik aradi lap szerkesztőségéhez a következő levél érkezett:

Tisztelt Szerkesztő Ur! Olvasván a február 28-iki lapszámukban a szaporulat védelmére készülő bölcs és korszerű törvényjavaslat tervéről, mely többek közt a nőtlenségi adó behozatalával és más uton is támogatni akarja a törvényes házasságot, aktuálisnak találok a helyzetet egy ezzel kapcsolatos más nagy társadalmi probléma megoldására.

A papi nőtlenség magának a katolikus vallásnak szempontjából sem dogma, egy más felekezetben sem áll fenn, még az ikertestvér görög katolikusban sem.

Erkölcsei szempontból s evvel kapcsolatban a papi tekintély és vallásosság szempontjából is ki tudja, hogy mennyi hátrányos következményt von maga után a kötelező celibatus, melynek megtartása úgy, miként az előírás parancsolja, homlokegyenest ellenkezik a férfitermészettel s rendszeren csak az abnormitásokon és gyengeségen alapuló kevés kivételnek ad helyet.

Ezenfelül ma, midőn a férfiak színe-java világszerte elhullott, másrésztük mint beteg kerül vissza a harcterről, az itthonmaradt részt azonban teljesen satnya és beteg untauglichok képezik, kik a 4-5-ször ismételt sorozások dacára sem váltak be, szóval mind olyanok, kiktől egészséges jövő nemzedék alapítása alig várható. E mellett a sok leány férjetlenül maradása is oly dolog, ami hátrányos társadalmi állapotokat vált ki.

A hadmentességi jogánál fogva a harcterektől távol maradt egészséges papi osztályra e téren is nagy kötelességet ró a jövő, olyant, ami a vallásérkölcének is csak hasznára lehet.

Minden eszközt meg kell ragadni most az alkalmas pillanatban a papi nőtlenség letörsére s annak kivívására, hogy természet és istenadta jogait követhesse az is, aki katolikus pap. A társadalom saját jövőjének érdekében tépje foszlányokra a papi nőtlenség maradi ellen-

zőinek farizeusi középkori álarcát s alakítson hatalmas ligát, országos celibatus-ellenes szövetséget (s ezt minden hitetlenségi propaganda nélkül és szociáldemokrata törekvések bekapcsolása nélkül kell tennie), vonja be a legfőbb egészségügyi és szociológiai faktorokat s a szövetség kérelmezzon, de ha szükséges követeljen erőlyesen.

Egy aradi pap.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR
a Hadsegélyző Hivatal átvételi különlteménye,
Budapest. VI., Váci-utca 38.

408. tk. szám.
1917.

Hirdetmény.

Hajdudorog község telekkönyvi betéti átszámozás folytán az 1869. évi 2579. sz. szabályrendeletben foglalt rendelkezések alapján átalakítanak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését elrendelik, az 1892. XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbitésével kapcsolatosan foganatosítottatik.

Ezen célból az átalakítási tervezet hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1917 április 2. napján** fog kezdődni, minélfogva felhívtnak:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyvi betét végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személy irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de ikvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886: XXIX. t.-c. 15-18 §-a és az 1899: XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. § ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedés kedvezményétől is elesnek.

3. Azok, akiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van telekkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánírtása végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Hajdunánás, 1917 február 25-én.

Szabó Lajos,
kir. járásbíró.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása 1/2 szőlő hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Bégl
magyar, valamint árvi-
zes, koronázási bélyege-
ket veszek. Harmathy,
Füvészkert 14.

Josr
és kereskedelmi vállalat
20 30 ezer koronát évente
tisztán jövedelmez. he-
vonulás miatt eladó.
Komoly érdeklődők ir-
janak "teknika" jellegre
e lap kiadójába.

Zálogcédulát,
törött aranyat, ezüstöt,
brilláns ékszert veszek
és olcsón eladok Krámer,
Arany Bika-bérlház 3.

Pörzs
szőnyegeket valódit
használtat is veszek.
Steiner Debrecen Piac-
utca 19 II em.

Manikür
vibrációs szőnyegpótlás,
pedikálás, hajfestés, haj-
pótlások a legmodernebb
kivitelben. Krámer Józsefné
hölgyfürdész József kir.
herceg-utca 8. sz., a Katona
Otthon mellett.

Fadó
egy Rochester-féle első-
rangú 9x12 és fényképe-
zőgép dup felszereléssel.
Cím a kiadóban.

Ózka díomat
bármily kis vagy nagy
mennyiségben vesznék
Kisbórházban.

Aranyat-ezüstöt,
brillántokat, bármil-
ről szóló záloglevele-
ket (zálogcédulákat)
és egyéb tárgyakat a
legmagasabb árban
veszek. — Meghívásra
házakhoz is elmegyek.
Steiner Mihály, Csok-
konai-utca 32. szám.

Eladó kedvező fizetési
feltételek mellett:

Csapat-utca 28. számú nagy
bórház, kávéház, mé-
szárszék-üzlet és több
2-3 szobás kényelmes
lakás, istálló és gazda-
sági épületeket foglal
magában másik frontja
a rendőri palota előtti
modern flaszterezett utra
nyílik.

Eladó továbbá Gerébi-telep
Kondor utca 3. szám alatt
levő 3 szobás ház 2 hold
körül kerített szőlővel,
pince, istálló, teljes gaz-
dasági épületekkel.

Sámsoni-uton a sorompó
mellett Bojer-féle új ház,
bolt, koresma, lakás he-
lyiségekkel 3516 négy-
szögöl területtel. Halasi-
telep Márton Kálmán-u.
13. szám alatti 2 utcára
nyíló két szobás kis ház.
Ukertben Andrásy-ut
40. szám alatt fekvő, kö-
rülkerített 1 hold szőlő
rajta levő házzal.

Értekezhetni Debreceni
Gazdák Bankjában, Kos-
suth-utca 17. sz.

Somosy László cég

Hajdúvármegye szállítója
**Női és férfi fehérneműek,
Zsebkendők, Harisnyák,
Gallérok, Kézleők,
Eszőrnnyők, Nyakkendők**
NAGY RAKTÁRA

Álkalmi butorvétel.

Kovács volt műasztalos készit-
ményei eladásra kerülnek. Naponta
1-3-ig Páspók palota 12 számú
bolt helyiség.

Gymorgörcs, kólíka, étvágytalan-
ság és általában gymorbetegsé-
geknél a legkitünőbb háziszser a

**HOLLANDI
GYOMORCSEPPEK**

Egy üveg ára 50 fillér.

Kapható
MIHALOVITS JENŐ
gyógyszertárban, Debreczenben.